Ndị Hibru

Okwu Chineke site n’Ọkpara ya

1 Na mgbe ochie, Chineke gwara nna nna
anyị ha okwu n’oge dị iche iche site n’ọnụ ndị
amụma, na site n’ụzọ ndị ọzọ dị iche iche.
2 Ma n’oge ikpeazụ ndị a, ọ gwala anyị okwu
site n’ọnụ Ọkpara ya, onye o nyefere ihe niile
n’aka. Ọ bụ site n’aka ya ka o siri kee ụwa niile
na ihe dị n’ime ya.
3 Ọ na-enwupụta ebube ya na-anọchitekwa
anya ụdịdị ya, ebe o ji okwu ya dị ike na-ejikọta
ihe niile. Mgbe ọ sachapụrụ ma hichapụkwa
mmehie niile, ọ nọdụrụ n’aka nri nke Onye dị
ukwuu, dị elu n’eluigwe.
4 Ya mere, ọ bụrụla onye dị ukwu karịa ndị
mmụọ ozi dị ka aha e nyere ya si dị elu karịa
nke ha.

Ịdị ukwuu nke Ọkpara Chineke

5 Onye n’etiti ndị mmụọ ozi ka ọ gwarala sị,
“Ị bụ Ọkpara m.
Taa abụrụla m Nna gị”*?
Maọbụ ọzọkwa,
“Aga m abụrụ ya Nna,
ya onwe ya ga-abụkwara m Nwa”†?
6 Ọzọkwa, mgbe o mere ka nwa mbụ ya bịa
n’ụwa, o nyere iwu sị,
“Ka ndị mmụọ ozi Chineke niile fee ya ofufe.”‡

* **1:5** Abụ 2:7 † **1:5** 2Sa 7:14; 1Ih 17:13 ‡ **1:6** Dit 32:43

7 O kwukwara banyere ndị mmụọ ozi ya, ọ sịrị,
“Ọ na-eme ndị mmụọ ozi ya ka ha bụrụ ikuku,
na-emekwa ndị na-ejere ya ozi ka ha bụrụ
ire ọkụ.”§
8 Ma banyere Ọkpara ahụ, ọ sịrị,
“Ocheeze gị, O Chineke, ga-adịgide ruo mgbe
ebighị ebi.
Mkpara omume ziri ezi ka mkpara alaeze gị
ga-abụ.
9 Ị hụrụ ezi omume n’anya ma kpọọ ihe ọjọọ asị.
N’ihi nke a, Chineke, nke bụ Chineke gị,
emeela ka ịdị elu karịa ndị ibe gị niile
site na ite gị mmanụ nke ọṅụ.”*
10 Ọ sịkwara,
“Na mmalite, Onyenwe anyị, ọ bụ gị tọrọ ntọala
ụwa,
eluigwe bụkwa ọrụ aka gị.
11 Ha ga-ala n’iyi, ma gị onwe gị ga-anọgide.
Ha niile ga-aka nka dịka uwe.
12 Ị ga-apịakọta ha,
gbanwee ha dị ka akwa.
Ma gị onwe gị enweghị mgbanwe.
Ọnụọgụgụ afọ gị agaghị enwe ọgwụgwụ ruo
mgbe ebighị ebi.”†
13 O nweela mmụọ ozi ọbụla ọ sịrị,
“Nọdụ ala n’aka nri m
ruo mgbe m ga-eme ndị iro gị
ihe mgbakwasị ụkwụ nye ụkwụ gị”‡?
14 Ndị mmụọ ozi niile, ha abụghị mmụọ ndị na-
ejere Chineke ozi, ndị a na-ezipụ ka ha jee ozi
n’ihi ndị ahụ ga-eketa nzọpụta?

---

§ **1:7** Abụ 104:4 * **1:9** Abụ 45:6,7 † **1:12** Abụ 102:25-27
‡ **1:13** Abụ 110:1

2

Ịdọ aka na ntị banyere ige ntị

1 Ya mere, anyị aghaghị ilezi anya nke ọma
banyere ihe anyị nụrụla, ka anyị hapụ isi na ha
wezuga onwe anyị.
2 N'ihi na ọ bụrụ na ozi ahụ e ziri site na ndị
mmụọ ozi dị ire, ọ bụrụkwa na njehie maọbụ
nnupu isi ọbụla natara ahụhụ kwesiri ya.
3 Anyị ga-esi aṅaa gbanarị ntaramahụhụ ma ọ
bụrụ na anyị eleghara oke nzọpụta ahụ anya? Ọ
bụ Onyenwe anyị kwupụtara ya, bụkwa nke ndị
nụrụ ya gbaara anyị ama banyere ya.
4 Chineke n'onwe ya tụkwasịrị ịgba ama nke
ya, site n'ịrụ ọrụ ebube na ọrụ ịrịbama, na ọrụ
ịtụnanya dị iche iche, nakwa ikesa ọtụtụ onyinye
nke Mmụọ Nsọ, dị ka ọchịchọ ya siri dị.

E mere ka Jisọs dịrị ka ụmụnna ya

5 Ọ dịghị mgbe Chineke nyere ndị mmụọ ozi
ike ịchị elu ụwa a. Anyị na-ekwu banyere ụwa
gaje ịbịa abịa.
6 Otu onye agbaala akaebe n'ebe ọzọ,
"Gịnị ka mmadụ bụ i ji na-eche banyere ha?
Gịnị ka nwa nke mmadụ bụ iji na-elekọta ya?
7 N'ihi na i mere ka ha dị ala nwantakịrị n'ebe
ndị mmụọ ozi nọ;
i jikwa ebube na nsọpụrụ kpube ya n'isi dịka
okpueze,
8 dokwaa ihe niile n'okpuru ụkwụ ya."*
Mgbe o mere ka ihe niile dịrị n'okpuru ya, o
nwekwaghị ihe ọbụla ọ hapụrụ itinye n'okpuru

---

* **2:8** Abụ 8:4-6

ya. Ma otu ọ dị, anyị ahụbeghị ka e doro ihe
niile n'okpuru ya.
9 Ma anyị na-ahụ Jisọs bụ onye e mere ka ọ dị
ala nwantakịrị oge karịa ndị mmụọ ozi, ma ugbu
a ejirila ebube na nsọpụrụ kpukwasị ya n'isi,
n'ihi ahụhụ ọnwụ nke ọ hụrụ, ka o site n'amara
Chineke detụ ọnwụ ire n'ihi mmadụ niile.
10 Ebe e sitere na ya kpọbata ọtụtụ ụmụ
n'ebube, o ziri ezi ka Chineke, onye ihe niile dịrị
na onye kere ihe niile, mee ka onyeisi nzọpụta
ha bụrụ onye zuruoke site n'ahụhụ ọ hụrụ.
11 Onye ahụ na-eme mmadụ ka ọ dị nsọ, na ndị
ahụ e mere ka ha dị nsọ si n'otu ezinaụlọ. N'ihi
ya, ihere adịghị eme ya ịkpọ ha ụmụnna ya.
12 Ọ sịrị,

"Aga m ekwupụta aha gị nye ụmụnna m,
n'etiti nzukọ ka m ga-anọ bụọrọ gị abụ otuto."†

13 Ọzọkwa,

"Aga m atụkwasị obi m na ya."‡

Ọzọkwa, ọ sịrị,

"Lee mụ onwe m, na ụmụ ndị Chineke nyere m."§

14 Ebe ọ bụ na ụmụ ndị ahụ ketara oke na anụ
ahụ na ọbara, ya onwe ya sooro ha keta oke
n'ụdịdị ahụ, ka o site n'ọnwụ ya laa onye ahụ
nwere ike ọnwụ n'iyi, onye ahụ bụ ekwensu.
15 Ma tọpụ ndị ahụ niile egwu nke ọnwụ mere
ka ha bụrụ ohu na ndụ ha niile.
16 N'ihi na n'ezie, ọ bụghị ndị mmụọ ozi ka ọ
na-enyere aka kama ọ bụ ụmụ ụmụ Ebraham.

---

† **2:12** Abụ 22:22 ‡ **2:13** Aịz 8:17 § **2:13** Aịz 8:18

17 N’ihi nke a, e mere ka o yie ụmụnna ya n’ihe
niile, ka o nwe ike ghọọ onyeisi nchụaja kwesiri
ntụkwasị obi ma na nke nwere obi ebere n’ijere
Chineke ozi, ka o nweekwa ike chụọ aja ikpuchi
mmehie mmadụ niile.
18 Ebe ọ bụ na ya onwe ya tara ahụhụ mgbe
a na-anwa ya ọnwụnwa, o nwekwara ike inyere
ndị a na-anwa ọnwụnwa aka.

3

Jisọs dị ukwuu karịa Mosis

1 Ya mere, ụmụnna m dị nsọ, ndị so keta oke
n’ọkpụkpọ eluigwe ahụ, ka echiche unu dịgide
naanị na Jisọs. Onyeisi ozi na onyeisi nchụaja
nke okwukwe anyị.
2 O kwesiri ntụkwasị obi nye onye ahụ
họpụtara ya dịka Mosis si bụrụ onye kwesiri
ntụkwasị obi n’ije ozi ya n’ụlọ Chineke.
3 Ma Jisọs nwere ugwu na nsọpụrụ karịa
Mosis, dịka onye na-ewu ụlọ si enwe ugwu na
nsọpụrụ karịa ụlọ o wuru.
4 N’ihi na ụlọ ọbụla nwere onye wuru ya,
maọbụ Chineke na-ewu ihe niile.
5 Mosis kwesiri ntụkwasị obi dịka odibo n’ụlọ
Chineke n’ihe niile,* sịkwa otu a gbaa ama
banyere ihe ndị a ga-ekwu n’ọdịnihu.
6 Ma otu ọ dị, Kraịst kwesiri ntụkwasị obi dịka
ọkpara nke na-elekọta ụlọ ya. Anyị gabụkwanụ
ụlọ ya ma ọ bụrụ na anyị ejidesie okwukwe anyị
ike ya na olileanya nke anyị ji anya isi.

Ịdọ aka na ntị banyere ekweghị ekwe

* **3:5** Ọnụ 12:7

7 Ya mere, dị ka Mmụọ Nsọ na-asị,
“Ọ bụrụ na unu anụ olu ya taa,
8 unu emela ka obi unu sie ike,
dị ka unu mere n’oge nnupu isi
mgbe oge ọnwụnwa n’ime ọzara,
9 ebe nna nna unu ha nọrọ nwa m ọnwụnwa.
Ọ bụ ezie na ha hụrụ akaọrụ m iri afọ anọ
ndị a.
10 N’ihi nke a, ewere m iwe megide ọgbọ ahụ.
Asịrị m, ‘Obi ha na-akpafu akpafu mgbe
niile.
Ha amatabeghị ụzọ m niile.’
11 Ya mere, aṅụrụ m iyi n’iwe m, sị,
‘Ha agaghị abanye n’izuike m ma ọlị.’ ”†
12 Lezienụ anya, ụmụnna m, ka ajọ omume
niile na ekweghị ekwe niile nke obi ghara ịdị
n’ime onye ọbụla n’etiti unu, nke ga-eme ka unu
site n’iso Chineke dị ndụ tụgharịa.
13 Kama, na-agbanụ onwe unu ume kwa
ụbọchị niile dịka a kpọrọ ụbọchị ahụ Taa. Ka a
hapụ inwekwa onye ọbụla a ga-esite n’aghụghọ
nke mmehie mee ka obi ya sie ike.
14 Anyị bụ ndị anyị na Kraịst ga-eso kekọrịta
oke ma ọ bụrụ na anyị ga-ejidesi ya ike bụ
ntụkwasị obi ahụ anyị nwere site na mmalite ruo
ọgwụgwụ.
15 Dị ka e kwuru ya,
“Taa, ọ bụrụ na unu anụ olu ya.
Unu emela ka obi unu sie ike,
dịka unu mere n’oge nnupu isi.”‡

† **3:11** Abụ 95:7-11 ‡ **3:15** Abụ 95:7,8

16 Olee ndị bụ ndị ahụ nụrụ ma nupu isi? Ọ
bụ na ọ bụghị ndị niile ahụ Mosis dupụtara site
n'ala Ijipt?
17 Ọ bụkwa olee ndị ka o wesoro iwe iri afọ
anọ? Ọ bụ na ọ bụghị ndị ahụ mehiere. Ndị ahụ
ahụ ha dara n'ọzara?
18 Olee ndị ahụ ọ ṅụụrụ iyi na ha agaghị aba
n'izuike ya? Ọ bụ na ha abụghị ndị ahụ nupuuru
ya isi?
19 Ugbu a, anyị maara na ha enweghị ike
ịbanye, n'ihi na ha bụ ndị na-ekweghị ekwe.

4

Ụbọchị izuike nye ndị nke Chineke

1 Ya mere, ebe ọ bụ na nkwa nke ịba n'izuike
ya ka ghere oghe, ka anyị kpachapụ anya hụ
na o nweghị onye ọbụla a ga-ahụta dịka onye
etozughị ya.
2 N'ihi na-eziela anyị oziọma ahụ, dị ka ezik-
wara ha: ma oziọma ahụ ha nụrụ abaraghị ha
uru n'ihi na ha ejighị okwukwe nara ya.
3 Ma anyị bụ ndị kweere na-abanye n'ebe
izuike ahụ, dị ka Chineke si kwuo,
"Aṅụrụ m iyi n'iwe m,
'Ha agaghị abanye n'izuike m ma ọlị.' "*
O kwuru nke a n'agbanyeghị na ọ rụchaala ọrụ
ya site na ntọala ụwa.
4 N'ihi n'otu ebe, o nweela ihe o kwuru banyere
ụbọchị nke asaa site n'okwu ndị a: "Chineke
zuru ike site n'ọrụ ya niile, n'ụbọchị nke asaa."†

* **4:3** Abụ 95:11 † **4:4** Jen 2:2

5 Ma n'ebe a kwa, e kwuru, "Ha agaghị abanye
n'ebe izuike m ma ọlị."‡

6 Ebe ọ bụ na ohere dịịrị ụfọdụ mmadụ ịbanye
n'ime ya, ma ndị ahụ buru ụzọ nata oziọma ahụ
abanyeghị n'ihi nnupu isi.
7 O wepụtara ụbọchị ọzọ nke ọ kpọrọ Taa, o
sitere n'ọnụ Devid kwuo okwu ahụ e kwurula
ihe banyere n'oge gara aga sị,

"Taa, ọ bụrụ na unu anụ olu ya,
unu emela ka obi unu sie ike."§

8 N'ihi na a sị na Joshua nyere ha ezumike, ọ
gaghị ekwu banyere ụbọchị ọzọ.
9 Otu ụbọchị izuike fọdụrụ nye ndị nke Chineke.
10 N'ihi na onye ọbụla banyere n'ezumike ya
esitela n'ọrụ nke ya onwe ya nwee izuike dị ka
Chineke siri banye n'izuike nke ya.
11 Ya mere, ka anyị mee ka ike anyị ha, ka anyị
banye n'ebe izuike ahụ, ka ọ hapụ ịdịkwa onye
ọbụla nke na-agaghị aba n'ihi ịnomi ekweghị
ekwe ha.
12 N'ihi na okwu Chineke dị ndụ dịkwa nkọ.
Ọ dị nkọ karịa mma ihu abụọ ọbụla. Ọ na-
adụba ruo na-ikewa mkpụrụobi na mmụọ, ma
rukwaa na ebe nkwonkwo na ụmị kewakwara
onwe ha. Ọ na-enyocha ọchịchọ na echiche obi
ndị mmadụ.
13 Ọ dịghị ihe ọbụla n'ime ihe niile e kere eke
pụrụ izo onwe ya site n'ebe Chineke nọ. Ihe niile
ghere oghe, ma gbarakwa ọtọ n'ihu anya ya. Ọ
bụ n'ihu ya ka anyị niile ga-aza ajụjụ banyere
ndụ anyị niile.

‡ **4:5** Abụ 95:11 § **4:7** Abụ 95:7,8

Jisọs onyeisi nchụaja anyị

14 Ebe ọ bụ na anyị nwere onyeisi nchụaja
dị ukwuu, onye nke gaferela n’eluigwe, Jisọs
Ọkpara Chineke, ka anyị jidesienụ okwukwe
anyị ike.
15 N’ihi na anyị nwere onyeisi nchụaja nke
nwere ike ịghọta adịghị ike anyị. A nwara ya
ọnwụnwa n’ụzọ niile dị ka a na-anwa anyị taa.
Ma, o meghị mmehie n’ụzọ ọbụla mgbe a nwara
ya.
16 Ya mere, ka anyị bịaruo ocheeze amara
ahụ nso na-atụghị egwu, ka anyị si otu a nata
ebere, ma chọtakwa amara nke ga-enyere anyị
aka n’oge mkpa.

5

1 A na-esite n’etiti ndị mmadụ họrọ onyeisi
nchụaja ọbụla, ka ọ nnọchite anya ndị mmadụ
n’ihe banyere ife Chineke, ka ọ na-eche onyinye
na-achụkwa aja maka mmehie dị iche iche.
2 Ebe ọ bụ na ya onwe ya bụ onye na-adịghị
ike, ọ pụrụ iji nwayọọ na-emeso ndị na-amaghị
ihe na ndị na-ejehie ụzọ omume.
3 N’ihi nke a, ọ ghaghị ịchụ aja maka mmehie
nke onwe ya na nke ndị mmadụ.
4 O nweghị onye na-ewere ugwu a n’onwe ya,
kama ọ bụ Chineke na-akpọ dịka o si kpọọ Erọn.
5 N’otu aka ahụ kwa, Kraịst enyeghị onwe ya
ebube nke ịbụ onyeisi nchụaja, kama Chineke
sịrị ya,
“Ị bụ Ọkpara m.
Taa abụrụla m Nna gị.”*

* **5:5** Abụ 2:7

6 N’ebe ọzọ, o kwuru,
“Dị ka usoro Melkizedek si dị,
ị bụ onye nchụaja ruo mgbe ebighị ebi.”†
7 Mgbe ọ ka dị ndụ n’anụ ahụ, o ji oke olu na
anya mmiri kpee ekpere rịọkwa arịrịọ nye onye
ahụ pụrụ ịzọpụta ya site n’ọnwụ. A nụkwara
olu ya n’ihi ndụ nrube isi na mweda n’ala ya.
8 Ọ bụ ezie na ọ bụ Ọkpara ma ọ mụtara irube
isi site n’ahụhụ ọ tara.
9 Ma mgbe e mere ka o zuo oke, ọ ghọrọ isi
nke nzọpụta ebighị ebi nye ndị niile na-erubere
ya isi.
10 Ebe Chineke mere ya onyeisi nchụaja
n’usoro Melkizedek.

Ịdọ aka na ntị banyere ịdapụ n’okwukwe

11 Ọ dị ọtụtụ ihe ọzọ anyị nwere ikwu banyere
ya, ma o siri ike ịkọwa ya n’ihi na unu adịghị
amụta ihe ọsịịsọ.
12 N’ezie, ugbu a, unu kwesiri ịbụ ndị ozizi nye
ndị ọzọ, ma unu ka nọ na-achọ onye ga-ezikwa
unu ụkpụrụ mbụ nke okwu Chineke. Unu na-
achọ mmiri ara kama nri siri ike.
13 Onye ọbụla nke na-aṅụ ara, ka bụ nwan-
takịrị, ọ matabeghị ozizi banyere ezi omume.
14 Nri dị ike dịrị ndị tozuru oke, ndị siterela
n’ihe ha na-eme zụọ onwe ha ịchọpụta ihe dị
iche n’etiti ezi ihe na ajọ ihe.

6

1 Ya bụ ka anyị na-aga n’ihu n’ihe mmụta zuru
ezu, ka anyị gharakwa ịnọgide n’ihe mmụta
mbụ ahụ nke anyị nwere banyere Kraịst. Anyị

† **5:6** Abụ 110:4

agaghị alaghachi azụ ịtọ ntọala ncheghari ọzọ
site n'ọrụ ndị nwụrụ anwụ n'okwukwe n'ebe
Chineke nọ,
2 na-akụzi banyere ime baptizim na ibikwasị
aka n'isi na onyinye nke Mmụọ Nsọ, na mbilite
n'ọnwụ na ikpe ebighị ebi.
3 Anyị ga-eme nke a ma Chineke kwe.
4 Ma ọ dịghị mfe ịkpọghachi ndị dara ada ọzọ,
bụ ndị natarala ihe ahụ na mbụ, ndị detụkwara
onyinye amara dị iche iche nke si n'eluigwe bịa
ire, ndị ketakwara oke Mmụọ Nsọ,
5 ndị detụkwara ịdị mma nke okwu Chineke
ahụ ire na ike nke ụwa na-abịa,
6 ma mesịa dahie n'onwe ha, ọ bụ ihe siri
ike ịkpọghachite ha ruo ncheghari. Ha na
akpọgidekwa Ọkpara Chineke n'obe ọzọ, na
emenyekwa ya ihere n'ihu ọha mmadụ.
7 N'ihi na ala ahụ nke na-amị mmiri na-
ezokwasị n'elu ya mgbe niile, na-amịpụta
mkpụrụ bara ụba nye ndị e ji maka ha kọọ ya,
na-enweta ngọzị n'aka Chineke.
8 Ma ọ bụrụ na o puo naanị ogwu na ahịhịa,
ọ baghị uru ọbụla. Kama, ọ ga-abụ ihe a bụrụ
ọnụ, nke ọgwụgwụ ya ga-abụ ịkpọ ya ọkụ.
9 Ma ọ bụ ezie na anyị na-ekwu otu a, ezi ndị
enyi m, anyị nwere ntụkwasị obi maka ihe dị ezi
mma banyere unu, bụ ihe ndị ha na nzọpụta so
bịa.
10 Chineke abụghị onye na-ekpe ikpe n'ezighị
ezi. Ọ gaghị echefu ọrụ niile unu rụrụ ya. Ọ
gaghị echefu ịhụnanya niile unu gosiri n'ihi ya
site n'ịgara ndị nsọ ozi, dịka unu na-aga n'ihu
na-emekwa.

11 Anyị chọrọ ka onye ọbụla n'ime unu
nọgidesie ike n'otu ịnụ ọkụ n'obi ahụ ruo
ọgwụgwụ ihe niile, ka unu nwee olileanya
inwezu ihe niile unu na-atụ anya ya mgbe oge
ruru.
12 Anyị achọghị ka unu bụrụ ndị umengwụ,
kama ka unu bụrụ ndị na-eṅomi ndụ ahụ jiri
okwukwe na ntachiobi nweta ihe ahụ e kwere
na nkwa.

Chineke adịghị agbanwe uche ya

13 Mgbe Chineke kwere Ebraham nkwa, o ji
onwe ya ṅụọ iyi, n'ihi na ọ dịghị onye ọzọ dị
ukwuu karịa ya,
14 na-asị, "N'ezie aga m agọzi gị, nyekwa gị
ọtụtụ ụmụ ụmụ."*
15 Ebraham nwere ndidi, natakwa ihe e kwere
ya na nkwa.
16 Ụmụ mmadụ na-eji ndị ka ha ukwuu ṅụọ iyi,
iyi aṅụrụ n'ụzọ dị otu a na-eme ka ihe e kwuru
guzosie ike ma wezugakwa ịrụ ụka niile n'etiti
mmadụ.
17 Ya mere, mgbe Chineke chọrọ igosi ndị ahụ
ga-eketa nkwa ahụ, ụdịdị izuzu ya, o jiri iṅụ
iyi mee ka o doo ha anya na izuzu ya adịghị
agbanwe agbanwe.
18 Ka ọ ga-abụ site n'ihe abụọ na-enweghị mg-
banwe, nke na-agaghị ekwe omume izi Chineke
dịka onye ụgha, anyị bụ ndị gbara ọsọ ndụ ga-
enweta agbamume siri ike iji jide olileanya e
dobeere anyị.
19 Anyị nwere olileanya a dị ka arịlịka nke
mkpụrụobi nke guzosiri ike ma bụrụkwa nke e

* **6:14** Jen 22:17

chekwara. Ọ na-abanye n'ime ime ebe nchụaja
ahụ n'azụ akwa mgbochi
20 ebe Jisọs onye buru anyị ụzọ, abanyela n'ihi
anyị; ọ ghọlara anyị onyeisi nchụaja ruo mgbe
ebighị ebi dị ka usoro Melkizedek si dị.

7

Melkizedek onye nchụaja

1 Melkizedek a bụ eze Salem, bụrụkwa onye
nchụaja Chineke Onye kachasị ihe niile elu. Ọ
zutere Ebraham mgbe o si na mmeri o meriri
ọtụtụ ndị eze ahụ na-alọghachi, gọziekwa ya.
2 Ebraham nyekwara ya otu ụzọ n'ime ụzọ iri
nke ihe niile. Ihe mbụ aha ya pụtara bụ, "eze
ezi omume," ọzọkwa bụ "eze nke Salem," nke
pụtara, "eze udo."
3 O nweghị nna, o nwekwaghị nne, nke ọ na-
enwe agbụrụ. O nweghị mmalite nke ụbọchị a
mụrụ ya, maọbụ ọgwụgwụ ndụ, e mere ya dị
ka Ọkpara Chineke. Ọ na-anọgide bụrụ onye
nchụaja ruo mgbe ebighị ebi.
4 Leenụ otu o siri bụrụ onye dị ukwuu, ọ bụladị
Ebraham bụ nna nna anyị nyere ya otu ụzọ
n'ime ụzọ iri site n'ihe ọ kwatara n'agha!
5 Ma otu ọ dị, iwu kwadoro ka ụmụ Livayị bụ
ndị ghọrọ ndị nchụaja na-anakọta otu ụzọ n'ime
ụzọ iri site n'aka ndị ọzọ, ya bụ, site n'aka ndị
ụmụnna ha ndị Izrel, n'agbanyeghị na ụmụnna
ha ndị ahụ bụkwa ụmụ ụmụ Ebraham.
6 Ma nwoke a bụ onye na-esiteghị n'agbụrụ
naara otu ụzọ n'ụzọ iri site n'aka Ebraham ma
gọziekwa ya bụ onye ahụ nke natara nkwa ahụ.

7 O nweghị ịrụrịta ụka ọbụla dị ya, na onye dị
ukwuu na-agọzi onye dị nta.
8 N'otu aka ahụ, ndị na-anata otu ụzọ n'ụzọ iri
bụ mmadụ na-anwụ anwụ, ma n'aka nke ọzọ,
onye na-anata ya bụ onye ahụ e kwupụtara na ọ
na-adị ndụ.
9 Mmadụ pụrụ isi na Livayị onye natara otu
ụzọ n'ụzọ iri kwụrụ otu ụzọ n'ụzọ iri nke ya site
n'aka Ebraham.
10 N'ihi na mgbe Melkizedek zutere ya, ọ ka nọ
n'afọ nna nna ya.

Jisọs dị ka Melkizedek

11 Ọ bụrụ na a pụrụ ime ka mmadụ zuo oke site
n'ọnọdụ ndị nchụaja ndị Livayị, n'ihi na ọ bụ site
n'iwu e nyere ndị mmadụ ka e ji hiwee ọnọdụ
ndị nchụaja. Olee uru ọ bara ka onye nchụaja
ọzọ bịa, dị ka usoro Melkizedek si dị, na-abụghị
dị ka usoro nke Erọn?
12 Ebe a gbanwere ọnọdụ ndị nchụaja, n'otu
aka ahụ, a ghaghị ịgbanwekwa iwu.
13 N'ihi na onye ahụ e kwuru ihe ndị a banyere
ya sitere n'agbụrụ ọzọ, nke ọ dịbeghị onye ọbụla
sitere na ya rụrụ ọrụ dị n'ebe ịchụ aja.
14 Ọ bụ ihe a mara nke ọma na Onyenwe anyị si
n'agbụrụ Juda pụta, Mosis n'onwe ya akpọtụghị
agbụrụ ahụ aha mgbe ọ na-ekwu banyere ndị
nchụaja.
15 E meela ka a ghọta okwu anyị na-ekwu nke
ọma, mgbe onye nchụaja ọzọ yiri Melkizedek
pụtara.
16 Onye ghọrọ onye nchụaja ma ọ bụghị site
n'usoro iwu nke ọmụmụ ndị nchụaja, kama site
n'ike dị na ndụ nke na-apụghị ịla n'iyi.

17 N'ihi na-agbara akaebe banyere ya, sị,
"Gị onwe gị, bụ onye nchụaja ruo mgbe ebighị ebi,
dị ka usoro Melkizedek si dị."*
18 N'otu aka ahụ, e wezugala usoro iwu ochie
ahụ n'ihi adịghị ike ya na n'ihi abaghị uru ya
19 (n'ihi na iwu ahụ emeghị ka ihe ọbụla zuo
oke), ma n'aka nke ọzọ, e webatala olileanya ka
mma, bụ nke anyị na-esite na ya bịaruo Chineke
nso.
20 Ma e ji ịṅụ iyi mee ka ọnọdụ onyeisi nchụaja
a guzosie ike. O nweghị iyi a ṅụrụ mgbe ndị ọzọ
ghọrọ ndị nchụaja.
21 Ma onye nke a ghọrọ onye nchụaja site n'ịṅụ
iyi mgbe onye ahụ gwara ya,
"Onyenwe anyị aṅụọla iyi,
ọ gaghị agbanwe obi ya,
'Ị bụ onye nchụaja ruo mgbe ebighị ebi.' "†
22 N'ihi nke a, Jisọs aghọọla onye na-akwagide
ọgbụgba ndụ ka mma.
23 Ihe ọzọ, ndị nchụaja nke ochie ahụ dị ọtụtụ
n'ọnụọgụgụ n'ihi na ọnwụ gbochiri ha ịga n'ihu
n'ọrụ ha.
24 Ya mere, ebe ọ na-adị ndụ ruo mgbe ebighị
ebi, ọ na-abụkwa onyeisi nchụaja mgbe niile.
25 Ya mere o nwere ike ịzọpụta ruo mgbe niile
ndị ahụ na-abịakwute Chineke site na ya, n'ihi
na ọ na-adị ndụ ruo mgbe niile ịrịọ arịrịọ n'ihi
ha.
26 Ya mere, ọ dị mkpa na anyị ga-enwe onyeisi
nchụaja dị otu a, bụ onye dị nsọ, na onye
na-enweghị ntụpọ, na onye dị ọcha, na onye

* **7:17** Abụ 110:4 † **7:21** Abụ 110:4

e kewapụrụ site n'ebe ndị mmehie nọ, ma
buliekwa ya elu karịa n'eluigwe.
27 Ọ dịghị ka ndịisi nchụaja ndị ọzọ, n'ihi na
ọ dịghị mkpa na ọ ga-achụ aja kwa ụbọchị, n'ihi
mmehie nke aka ya, na n'ihi mmehie nke ndị
ọzọ. Naanị otu aja nke dịrị mgbe niile ka ọ chụrụ
maka mmehie mgbe o weere onwe ya nye dị ka
aja.
28 N'ihi na iwu na-ahọpụta dị ka ndịisi nchụaja
ndị mmadụ na-adịghị ike. Ma okwu nke ịṅụ iyi
ahụ, nke na-eso iwu n'azụ, họpụtara Ọkpara,
onye e mere ka o zuo oke ruo mgbe ebighị ebi.

8

Onyeisi nchụaja nke ọgbụgba ndụ ọhụrụ

1 Isi okwu dị n'ihe niile anyị na-ekwu bụ nke
a, na anyị nwere onyeisi nchụaja dị otu a, bụ
onye na-anọdụ ala n'aka nri nke ocheeze onye
ahụ kachasị ihe niile elu n'eluigwe.
2 Onye na-eje ozi n'ebe nsọ ahụ, bụ ezi ụlọ
ikwu ahụ Onyenwe anyị ji aka ya wuo, ọ bụghị
mmadụ wuru ya.
3 A họpụtara onyeisi nchụaja ọbụla ka ọ na-
achụ aja na-enyekwa onyinye. N'ihi nke a, o
kwesikwara ka ọ nwee ihe ọ ga-eji na-achụ aja.
4 A sịkwarị na ọ nọ n'ụwa, o garaghị a bụ onye
nchụaja n'ihi na e nwere ndị nchụaja na-achụ
aja dị ka usoro iwu si dị.
5 Ha na-eje ozi n'ebe nsọ ahụ nke bụ oyiyi na
onyinyo banyere ihe nke dị n'eluigwe. Ọ bụ nke
a mere e ji dọọ Mosis aka na ntị mgbe ọ na-
akwado iwu ụlọ ikwu ahụ, "Lezie anya hụ na

i mere ihe niile n’usoro dị ka e si gosiri gị n’elu
ugwu.”*
6 Ma otu ọ dị, ọ natara ọrụ ije ozi karịrị nke
ha, dị ka onye ogbugbo nke ọgbụgba ndụ dị elu
karịa nke ochie, ebe ọgbụgba ndụ nke ọhụrụ a
o mere ka ọ dịrị n’etiti ya na mmadụ dabeere na
nkwa dị mma karịa.
7 Ọ bụrụ na ọgbụgba ndụ ochie ahụ zuruoke,
ọ garaghị aba uru ka achọwa ọgbụgba ndụ ọzọ.
8 Ma Chineke chọpụtara ezughị oke ha mgbe ọ
sịrị,

“Lee, oge na-abịa, ka Onyenwe anyị kwupụtara,
mgbe m ga-eme ka ọgbụgba ndụ ọhụrụ
dịrị n’etiti mụ na ụlọ Izrel,
nakwa ụlọ Juda.
9 Ọ bụghị ụdị ọgbụgba ndụ
mụ na nna nna ha gbara,
mgbe m jidere ha n’aka
site n’ala Ijipt dupụta ha,
n’ihi na ha anọgideghị bụrụ ndị kwesiri
ntụkwasị obi idebe ọgbụgba ndụ m.
N’ihi ya, echepụrụ ihu m n’ebe ha nọ,
ka Onyenwe anyị kwupụtara.
10 Ma nke a bụ ọgbụgba ndụ m ga-eme ka ọ dịrị
n’etiti mụ onwe m na ụlọ Izrel,
mgbe oge ndị ahụ gasịrị, otu a ka Onyenwe
anyị kwubiri.
Aga m etinye iwu m n’ime uche ha,
dekwasị ya n’obi ha.
Aga m abụ Chineke ha,
ha onwe ha ga-abụkwa ndị m.

* **8:5** Ọpụ 25:40

11 Ọ dịghị onye ọbụla n’etiti ha ga-akụziri onye agbataobi ya ihe,
maọbụ otu onye asị ibe ya, ‘Mara Onyenwe anyị,’
n’ihi na ha niile ga-ama onye m bụ,
site n’onye dịkarịsịrị nta ruo n’onye dịkarịsịrị ukwuu.
12 N’ihi na aga m agbaghara ajọ omume ha,
agaghị m echetakwa mmehie ha niile ọzọ.”†
13 Mgbe o kwuru okwu banyere ọgbụgba ndụ
ọhụrụ, ọ pụtara na nke ochie ahụ abụrụla ihe gabigara agabiga. Ihe dị ochie nke gabigara ga-emesịa ghara ịdịkwa.

9

Ebe ofufe nke ụwa na nke eluigwe

1 Ọgbụgba ndụ nke mbụ nwere usoro ofufe na
ebe nsọ nke ụwa nke a e jiri aka wuo.
2 E guzobere ụlọ ikwu. N’ọnụụlọ nke mbụ
n’ụlọ ikwu ahụ, e nwere ihe ịdọba iheọkụ, na tebul, na achịcha e doro nsọ. Aha ọnụụlọ nke mbụ a bụ Ebe Nsọ.
3 N’azụ akwa mgbochi nke abụọ ka e nwere
ọnụụlọ a na-akpọ Ebe Kachasị Nsọ,
4 nke nwere ebe ịchụ aja mgbaisiọma* e ji
ọlaedo wuo, na igbe ọgbụgba ndụ ahụ nke e jiri ọlaedo machie ahụ ya niile. Ihe dị n’ime ite ahụ bụ mánà na mkpanaka Erọn nke ahụ puputara ahịhịa, ya na mbadamba nkume e dekwasịrị iwu ọgbụgba ndụ.

---

† **8:12** Jer 31:31-34 * **9:4** Maọbụ, *ihe ndị bekee na-akpọ insensi*

5 Ihe dị n'elu igbe a bụ cherubim nke ebube ya,
na-ekpuchite oche amara ahụ. Ma anyị enweghị
ike ịkọwacha ihe niile ndị a n'ozuzu oke ugbu a.
6 Mgbe e doro ihe niile ndị a n'usoro, onye
nchụaja na-abata mgbe ọbụla n'ime ọnụụlọ nke
mbụ nke ụlọ ikwu a. N'ebe a ka ọ na-arụ ọrụ o
ketara ịrụ.
7 Ma ọ bụ naanị onyeisi nchụaja na-abanye
n'ime ọnụụlọ nsọ nke abụọ, naanị otu ugboro
n'afọ. Ọ na-ejikwa ọbara na-aba n'ebe ahụ, iji
chụọ aja maka onwe ya na n'ihi mmehie ndị
mmadụ mere na-amaghị ama.
8 Site na nke a, Mmụọ Nsọ na-egosi na ụzọ e
si abanye n'Ebe Kachasị Nsọ ahụ bụ ihe na a ka
apụtabeghị ihe, ebe ọ bụ na ụlọ ikwu nke mbụ
ahụ ka na-eguzo.
9 Nke a bụ ihe ilu banyere oge ugbu a. Site
na nhazi nke a, onyinye na aja niile a na-achụ
enweghị ike ime ka akọnuche onye na-efe ofufe
zuo oke.
10 Kama ha bụ naanị usoro iwu metụtara ihe
oriri na ihe ọṅụṅụ na ụdị baptizim dị iche iche
nke anụ ahụ, bụ nke e nyere ka a na-eme ya ruo
mgbe a ga-edozigharị ihe niile.

Ọbara nke Kraịst

11 Mgbe Kraịst bịara dị ka onyeisi nchụaja nke
ezi ihe ahụ dị ugbu a, site n'ụlọ ikwu dị ukwuu
zuruoke nke a na-ejighị aka mee, nke na-esoghị
n'ihe e kere eke,
12 o jighị ọbara ụmụ ewu na nke ụmụ ehi
banye n'ebe ahụ, kama o ji ọbara nke ya onwe
ya banye n'Ebe ahụ Kachasị Nsọ naanị otu mgbe,
jiri ya wetara anyị niile mgbapụta ebighị ebi.

13 Ma ọ bụrụ na ọbara ewu na nke oke ehi
dị iche iche, ya na ntụ nwa agbọghọ ehi, nke e
fekwasịrị ndị rụrụ arụ, pụrụ ido ha nsọ, meekwa
ka ha dị ọcha n'elu ahụ.
14 Ọbara Kraịst onye sitere na Mmụọ dị ebighị
ebi were onwe ya chụọrọ Chineke aja n'enweghị
ntụpọ ọbụla, ọ ga-esi aṅaa ghara ịsachapụ
omume ruru unyi nke akọnuche anyị, ka anyị
nwee ike ife Chineke dị ndụ.
15 N'ihi nke a, ọ bụ onye ogbugbo nke ọgbụgba
ndụ ọhụrụ, ka ndị a kpọrọ site na ya nata ihe
nketa ebighị ebi ahụ bụ nke e kwere ha na nkwa.
A pụrụ ime nke a n'ihi ọ nwụọla ọnwụ gbapụta
ụmụ mmadụ site n'ikpe ọmụma nke mmehie ha
mere n'okpuru ọgbụgba ndụ nke mbụ ahụ.
16 Ọ bụrụ na mmadụ ekee ekpe mgbe ọ nọ ndụ,
a na-ebu ụzọ achọpụta ma onye kere ekpe ahụ ọ
nwụọla.
17 Ekpe na-amalite ịdị ire mgbe onye kere ekpe
ahụ nwụrụ, n'ihi na ihe mmadụ kere n'ekpe
anaghị adị ire mgbe onye kere ya ka dị ndụ.
18 Ọ bụ nke a mere ọ bụladị ọgbụgba ndụ ochie
ahụ jiri bụrụ ihe na-adịghị ire ruokwa mgbe
ọbara batara na ya.
19 Mgbe Mosis kwupụtachara ndị mmadụ iwu
ahụ, o weere ọbara ụmụ ehi na ewu, ya na
mmiri, ogbo uhie na hisọp fesaa n'akwụkwọ iwu
ahụ nakwa n'elu mmadụ niile.
20 Na-ekwu, "Nke a bụ ọbara ọgbụgba ndụ ahụ
nke Chineke nyere unu iwu."†
21 N'otu aka ahụ, o fesakwara ọbara ahụ n'elu
ụlọ ikwu na n'elu ihe niile dị n'ụlọ ikwu, bụ ihe

† **9:20** Ọpụ 24:8

niile e ji efe ofufe.
22 N’ikwu eziokwu, dịka iwu si dị, ọ dịghị ihe
ọbụla nke a na-adịghị eji ọbara edo ọcha. Ọ
bụrụ na a wụsịghị ọbara, mgbaghara mmehie
adịghị.

Aja Kraịst chụrụ na-ewepụ mmehie

23 O kwesiri ka e si otu a mee ka ihe ndị a
yiri ihe ndị dị n’eluigwe dị ọcha, ma ihe ndị dị
n’eluigwe n’onwe ha kwesiri ka e nye ha aja dị
mma karịa.
24 N’ihi na ọ bụghị n’ebe nsọ nke mmadụ jiri
aka wuo, nke yiri nke dị n’eluigwe, ka Kraịst
banyere, kama ọ banyere n’ime eluigwe n’onwe
ya, bụ ebe ọ na-anọchite anya anyị ugbu a n’ihu
Chineke.
25 Ọ banyeghị na ya ka o were onwe ya chụọ aja
ọtụtụ ugboro, dị ka onyeisi nchụaja na-eji ọbara
na-abụghị nke ya na-abanye n’Ebe ahụ Kachasị
Nsọ kwa afọ.
26 Ọ bụrụ na o si otu a dịrị, ọ gaara abụ onye
na-ahụ ahụhụ mgbe kemgbe e kere ụwa. Ma, dị
ka o si dị, ọ bịara naanị otu ugboro n’ọgwụgwụ
oge ndị a, iwezuga mmehie site n’iji onwe ya
chụọ aja.
27 Dị ka ọ bụ ihe a kwadooro mmadụ ọbụla
ịnwụ naanị otu ugboro, ma e mesịa ikpe esochie,
28 otu a ka e si chụọ Kraịst dị ka aja naanị
otu ugboro iwepụ mmehie ọtụtụ mmadụ. Ọ ga-
abịaghachi nke ugboro abụọ, ma ọ bụghị n’ihi
ibu mmehie, kama ọ bụ n’ihi iweta nzọpụta nye
ndị ahụ niile na-eche ọbịbịa ya.

10

Kraịst chụrụ aja naanị otu ugboro

1 Iwu ahụ bụ naanị onyinyo na-egosi ihe ọma
gaje ịbịa. N'ihi ya, o zughị oke n'onwe ya isite
n'aja ndị ahụ a na-achụ mgbe mgbe kwa afọ,
mee ka ndị ahụ na-abịaru nso ife ofufe zuo oke.
2 Ma ọ bụghị otu a, ọ bụ na a gabeghị akwụsị
ịchụ aja ndị a? Ọ bụrụ na a sachapụla njọ ndị na-
efe ofufe na mbụ, akọnuche ha agaghịkwa ama
ha ikpe mmehie ha.
3 Ma nke bụ eziokwu bụ na ihe aja ndị a na-
eme bụ ichetara ha mmehie ha kwa afọ niile.
4 N'ihi na ọ bụ ihe na-apụghị ime eme na ọbara
oke ehi na nke ụmụ ewu dị iche iche ga-asachapụ
mmehie.
5 Ya mere mgbe Kraịst bịara n'ụwa, ọ sịrị,
"Aja na onyinye abụghị ihe ị chọrọ
kama ị kwadoro ahụ nye m.
6 Aja nsure ọkụ na aja a chụrụ maka mmehie,
ha abụghị ihe dị ezi mma nye gị.
7 Mgbe ahụ ka m sịrị, 'Lee, abịala m Chineke m,
ime ihe ị na-achọ.
Nke a bụkwa ihe e dere banyere m n'ime
akwụkwọ mpịakọta.' "*
8 O kwuru na mbụ, "Aja dị iche iche, na onyinye,
na aja nsure ọkụ na aja mmehie adịghị atọ gị
ụtọ, ha adịghịkwa amasị gị" (a chụrụ aja ndị a
dịka iwu si dị).
9 O kwukwara ọzọ, "Lee abịala m ime uche gị."
Ọ kagburu aja nke mbụ ahụ ma were aja nke
abụọ dochie n'ọnọdụ ya.

---

* **10:7** Abụ 40:6-8

10 Site n’ime uche Chineke, e mere ka anyị dị nsọ
site n’aja Jisọs Kraịst ji onwe ya chụọ naanị otu
ugboro.

Aja Kraịst chụrụ zubigara oke

11 Onye nchụaja ọbụla na-eguzo kwa ụbọchị
na-efe ofufe, na-achụkwa otu aja ahụ ugboro
ugboro, bụ aja nke na-enweghị ike ịsachapụ
mmehie.
12 Ma mgbe Kraịst chụchara naanị otu aja ahụ,
otu ugboro n’ihi mmehie niile, ọ nọdụrụ ala
n’aka nri Chineke.
13 Ebe ahụ ka ọ nọ ugbu a na-eche ka ndị iro
ya niile bụrụ ihe mgbakwasị ụkwụ ya.
14 N’ihi na o sitela n’otu aja mee ka ndị ahụ a
na-eme ka ha dịrị nsọ zuo oke mgbe niile.
15 Mmụọ nsọ na-agbakwara anyị ama banyere
ihe ndị a mgbe o buru ụzọ kwuo:
16 “Nke a bụ ọgbụgba ndụ ahụ mụ na ha ga-agba
mgbe oge ndị ahụ gasịrị, ka Onyenwe anyị
kwuru.
Aga m etinye iwu m n’obi ha.
Aga m edekwasịkwa ha n’uche ha.”†
17 O kwukwara sị,
“Agaghị m echetakwa mmehie ha
na mmebi iwu ha niile ọzọ.”‡
18 Ya mere, ebe ọ bụ na a gbagharala mmehie
ndị a, ọ dịkwaghị mkpa ịchụ ajọ ọzọ maka
mgbaghara mmehie.

Ọkpụkpọ oku banyere inwe mkpebi

† **10:16** Jer 31:33 ‡ **10:17** Jer 31:34

19 N'ihi nke a, ụmụnna m, ebe anyị nwere
nkwuwa okwu ịbanye n'Ebe Kachasị Nsọ site
n'ọbara Jisọs,
20 bụ ụzọ ọhụrụ nke o meghere nye anyị, nke
dị ọhụrụ ma dịkwa ndụ site n'akwa mgbochi ahụ
nke bụ ahụ ya,
21 ebe anyị nwekwara onye nchụaja dị ukwuu,
nke na-elekọta ụlọ Chineke,
22 ka anyị bịaruo nso site n'obi dị ọcha, na
ntụkwasị obi zuru ezu nke okwukwe, ka anyị
bụrụ ndị a sachara obi ha site n'akọnuche rụrụ
arụ, ka anyị bụrụkwa ndị e ji mmiri dị ezigbo
ọcha sachaa ahụ anyị.
23 Ya mere, ka anyị jidesie nkwupụta nke
olileanya anyị ike, n'ihi na onye ahụ kwere nkwa
kwesiri ntụkwasị obi.
24 Ka anyị tụgharịa uche otu anyị ga-esi kpalie
ibe anyị n'ịhụnanya na ezi ọrụ.
25 Ka anyị gharakwa ichefu nzukọ anyị dị ka
ụfọdụ na-eme, kama ka anyị na-agbarịta onwe
anyị ume, karịsịa, ugbu a ụbọchị ahụ na-abịa
nso.

Ịdọ aka na ntị banyere mmehie

26 Ọ bụrụ na anyị akpachapụ anya na-anọgide
na mmehie mgbe anyị matachara eziokwu ahụ,
o nwekwaghị aja ọzọ fọdụrụ a ga-achụ banyere
mmehie niile.
27 Kama naanị ikpe dị oke egwu, nke ga-adị ka
ọkụ na-ere ike ike, nke ga-erechapụ ndị niile bụ
ndị iro.
28 Onye ọbụla dara iwu Mosis, na-anwụ na-
enweghị ebere, site n'akaebe mmadụ abụọ
maọbụ atọ gbara megide ya.

29 Ọ bụrụ na ọ dị otu a, olee ụdị ahụhụ
unu chere na a ga-enye onye leliri Ọkpara
Chineke, gịnị ka a ga-eme onye merụrụ ọbara
nke ọgbụgba ndụ nke e ji doo ya nsọ, na onye
kpasuru mmụọ nke amara ahụ iwe?
30 N'ihi na anyị maa onye ahụ kwurunụ, "Ịbọ
ọbọ dịrị m, aga m akwụghachi,"§ ọzọkwa,
"Onyenwe anyị ga-ekpe ndị ya ikpe."*
31 Ọ bụ ihe dị oke egwu ịdaba n'aka Chineke
dị ndụ.
32 Ma chetakwanụ ụbọchị mbụ ndị ahụ, mgbe
unu natachara ìhè, unu nọgidesikwara ike
n'agbanyeghị oke ahụhụ niile unu tara.
33 Mgbe ụfọdụ, a kpariri unu n'ihu ọha, unu
natakwara mkpagbu. N'oge ọzọ, unu soro ndị e
si otu a mesoo mmeso.
34 Unu were obi ebere soro ndị nọ n'ụlọ
mkpọrọ taa ahụhụ, unu jikwa ọṅụ nabata ya
mgbe a nakọrọchara unu ihe niile unu nwere,
n'ihi na unu onwe unu matara na unu nwere
ihe ka mma, nke na-anọgide.
35 Ya mere, unu ahapụkwala ntụkwasị obi unu
ahụ, n'ihi na ọ na-eweta ụgwọ ọrụ dị ukwuu.
36 N'ihi ya, unu kwesiri inwe ndidi ka ọ ga-abụ
na mgbe unu mere uche Chineke unu ga-anata
ihe e kwere na nkwa.
37 N'ihi,
"Na oge na-adịghị anya,
onye ahụ nke na-abịa ga-abịa
ọ gaghị anọkwa ọdụ."
38 Ma,

---

§ **10:30** Dit 32:35 * **10:30** Dit 32:36; Abụ 135:14

“Onye ezi omume nkem ga-esite n’okwukwe dị
ndụ.
Mkpụrụobi m agaghị e nwee mmasị
n’ime onye ọbụla na-alaghachi azụ.”†
39 Ma anyị abụghị ndị na-alaghachi azụ si otu
a laa n’iyi. Kama anyị dịnyere ndị nwere
okwukwe, bụrụkwa ndị a zọpụtara.

11

Okwukwe

1 Ugbu a, okwukwe bụ inwe obi ike banyere
ihe ndị a na-ele anya ha na inwe owuweanya
banyere ihe a na-ahụbeghị anya.
2 N’ihi na ọ bụ site n’okwukwe ka e ji gbaara
ndị ochie ama.
3 Ọ bụ site n’okwukwe ka anyị ji ghọta na
e mere ụwa na ihe niile anyị na-ahụ anya site
n’okwu Chineke. N’ihi nke a, ihe anyị na-ahụ
anya ugbu a bụ ihe e mere site n’ihe anyị na-
adịghị ahụ anya.

Ebel

4 Ebel sitere n’okwukwe chụọ aja dị mma nye
Chineke karịa aja nke Ken chụrụ; nke e si na
ya gụnye ya n’onye ezi omume. Chineke kwuru
okwu banyere onyinye ya. Ma ugbu a, ọ bụ
ezie na ọ nwụọlarị ma ọ ka na-ekwu okwu site
n’okwukwe.
5 E sitere n’okwukwe kupu Enọk nke pụtara
na ọ nwụghị anwụ, a hụkwaghị ya ọzọ n’ihi na
Chineke akpọrọla ya.* Ma tupu e kuru ya, e mere
ka anyị mara na ọ mere ihe masịrị Chineke.

---

† **10:38** Hab 2:3,4 * **11:5** Jen 5:24

6 Ọ bụ ihe siri ike mmadụ ime ihe ga-atọ ya ụtọ
ma ọ bụrụ na onye ahụ enweghị okwukwe. N'ihi
na onye na-abịakwute Chineke nso aghaghị ikwe
na ọ dị. Na ọ bụkwa onye na-akwụghachi onye
ọbụla na-achọsi ya ike ụgwọ.

Noa

7 Site n'okwukwe, Noa, onye nke a dọrọ aka na
ntị gbasara ihe ndị a na-ahụbeghị anya, gere ntị
ma ruo ụgbọ mmiri maka nzọpụta nke ezinaụlọ
ya. Site na nke a, ọ mara ụwa ikpe, ma bụrụ
onye nketa nke ezi omume sitere n'okwukwe.

Ebraham na Sera

8 Site n'okwukwe, Ebraham rubere isi mgbe
a kpọrọ ya ka ọ hapụ, gaa n'ala ahụ nke ọ ga-
enweta dịka ihe nketa. Ọ gawara n'amaghị ebe
ọ na-aga.
9 Okwukwe ka o jiri biri dịka ọbịa n'ala ahụ e
kwere ya na nkwa, na-ebi n'ụlọ ikwu, ya na Aịzik
na Jekọb, bụ ndị e kwere ya na ha otu nkwa ahụ.
10 N'ihi na ọ na-ele anya ala ahụ nke nwere
ntọala, nke onye tụrụ atụmatụ ya ma wuokwa
ya bụ Chineke.
11 Site n'okwukwe ọ natara ike ọmụmụ. Ọ bụ
ezie na ọ gafeela oge ịmụta nwa, ọ bụladị Sera
n'onwe ya bụ nwanyị aga, n'ihi na ọ gụrụ onye
ahụ kwere ya nkwa dị ka onye kwesiri ntụkwasị
obi.
12 Ya mere site n'otu onye a, onye a gụrụ dị
ka onye nwụrụ anwụ ka e si nweta ụmụ ndị
ọnụọgụgụ ha dị ka kpakpando dị na mbara
eluigwe, dị ka aja dị n'akụkụ osimiri.

13 Ndị a niile nwere okwukwe nwụrụ na-
anataghị nkwa ahụ, ma site n'ebe dị anya
ha hụrụ ma nabatakwa nkwa ndị a. Ha
kwupụtakwara na ha bụ ndị ọbịa na ndị mba
ọzọ n'ụwa.
14 Ndị na-ekwu otu a na-ezipụta na ha na-ele
anya obodo nke aka ha.
15 Ọ bụrụ na ha na-eche echiche banyere obodo
nke ha hapụrụ, ha gaara enwe ohere ịlaghachi
azụ.
16 Ma otu ọ dị, ha na-elesi anya ike maka obodo
ahụ ka mma, bụ nke dị n'eluigwe. Ya mere, ọ
dịghị eme Chineke ihere ka a kpọ ya Chineke ha,
n'ihi na o dozielara ha ebe obibi.
17 Site n'okwukwe Ebraham ji Aịzik chụọ aja
mgbe a nwalere ya. Onye ahụ natara ihe ndị
ahụ e kwere nkwa, dị njikere iji otu nwa ahụ o
nwere chụọ aja,
18 ọ bụ ezie na Chineke kwuru maka ya, "Ọ bụ
site n'Aịzik ka a ga-akpọ mkpụrụ gị aha."†
19 Ebraham chere na Chineke pụrụ ime ka
onye nwụrụ anwụ site n'ọnwụ bilie, dịka ihe
ịma atụ otu ahụ ka o mekwara, n'ihi na ọ
nataghachikwara ya.
20 Ọ bụ okwukwe ka Aịzik jiri nye Jekọb na Ịsọ
ngọzị banyere ihe dị n'ihu.

Jekọb na Josef

21 Ọ bụ okwukwe ka Jekọb ji gọzie ụmụ Josef
n'otu n'otu tupu ọ nwụọ. Ọ kpọrọ isiala dịka ọ
dabere n'elu mkpanaka ya.

† **11:18** Jen 21:12

22 N'ọgwụgwụ ndụ ya, Josef sitere n'okwukwe
kwuo banyere ọpụpụ ụmụ Izrel ma nyekwa
ntụziaka banyere olili ọkpụkpụ ya.

Mosis

23 Okwukwe ka nne na nna Mosis ji zobe ya
ọnwa atọ mgbe a mụrụ ya, n'ihi na ha hụrụ na
ọ bụ nwa mara mma. Ha atụkwaghị egwu iwu
eze ala Ijipt bụ Fero nyere.
24 Site n'okwukwe, Mosis e kweghị aza nwa
ada Fero mgbe o tolitere.
25 Ọ họọrọ isoro ụmụ Chineke keta oke na
mmegbu ha karịa inwe aṅụrị nke mmehie.
26 O kpebiri na ọ bụ ihe karịchara mma ịhụ
ahụhụ n'ihi Kraịst, kama inweju akụ niile nke
Ijipt afọ. N'ihi na o nwere olileanya maka ụgwọ
ọrụ dị n'ihu.
27 Okwukwe ka ọ ji hapụ Ijipt. Ọ tụghị egwu
iwe eze, ma ọ tachịrị obi ya dịka ọ hụrụ onye
ahụ a na-apụghị ịhụ anya.
28 O sitekwara n'okwukwe debe Mmemme
Ngabiga. O fesara ọbara ka onye mbibi nke ụmụ
nwoke mbụ, hapụ ịmetụ ụmụ nwoke mbụ ndị
Izrel aka.
29 Ha gafere Osimiri Uhie site n'okwukwe dị ka
a ga-asị na ọ bụ ala efu. Ma mgbe ndị Ijipt nwara
ime nke a, mmiri lomiri ha niile.

Rehab

30 Mgbidi Jeriko dara mgbe ha jiri okwukwe
gaa ya gburugburu ụbọchị asaa.
31 Site n'okwukwe, Rehab nwanyị akwụna
esoghị ndị nnupu isi laa n'iyi n'ihi na ọ nabatara
ndị bịara inyochapụta obodo ahụ n'udo.

Ọtụtụ ndị okwukwe ọzọ

32 Olee ihe ọzọ m ga-ekwu? Oge ga-agwụnahụ
m ikwu gbasara Gidiọn, na Barak, na Samsin, na
Jefta, na Devid, na Samuel na ndị amụma,
33 ndị sitere n'okwukwe merie ọtụtụ alaeze,
kpeekwa ikpe nkwụmọtọ, natakwa nkwa e
kwere, ndị mechiri ọnụ ọdụm.
34 Ha menyụrụ ọkụ dị egwu, gbanarị mma
agha, nweta ike site n'adịghị ike. Ha ghọkwara
ndị dị ike n'agha, chụlaa usuu ndị agha ndị mba
ọzọ.
35 Ụmụ nwanyị natara ndị ha nwụrụ anwụ, site
na mbilite n'ọnwụ. Ndị ọzọ naara ntaramahụhụ,
ha jụrụ ịnata mgbapụta ka ha nwee ike nata
mbilite n'ọnwụ ka mma.
36 E ji ụfọdụ mere ihe ọchị, tiekwa ha ihe otiti,
ọ bụladị ike ha agbụ na ịtụ ha mkpọrọ.
37 A tụrụ ụfọdụ nkume, kwọbie ụfọdụ abụọ. E
ji mma agha gbuo ụfọdụ. Ụfọdụ yi akpụkpọ ewu
na akpụkpọ atụrụ jeghariạ. Ụfọdụ bụkwa ndị
dara ụkpa. A kpagburu ụfọdụ, ma mejọọkwa
ndị ọzọ.
38 Ha wagharịrị n'ọzara na n'ugwu, n'ọgba
nkume na n'ọnụ ala. N'anya ụwa, a gụrụ ha
n'ihe efu.
39 A gbaara ezigbo ama n'isi ndị a niile n'ihi
okwukwe ha, ma ha anataghị ihe ahụ e kwere
ha na nkwa.
40 Otu ọ dị, Chineke akwadoberela anyị ihe
kaara anyị mma, ka a ghara ime ka ha zuo oke
ma e wepụ anyị.

12

Kraịst bụ ihe nlere anya nye anyị

1 Ya mere, anyị nwere oke igwe ndị ama dị otu
a gbara anyị gburugburu, n'ihi nke a, ka anyị
wepụ ihe ọbụla nke na-adọghachi anyị azụ dịka
ibu arọ, ya na mmehie niile nọdebere anyị nsọ
karịa. Ka anyị werekwa ntachiobi gbaa ọsọ nke
chere anyị n'ihu.
2 Ka anyị na-elegide Jisọs anya, onye mbụ na
onye na-eme ka okwukwe anyị zuo oke, onye
jiri n'ihi ọṅụ e debere n'ihu ya, die ahụhụ na
ihe ihere nke obe, ọ nọdụ n'aka nri nke ocheeze
Chineke.
3 Tuleenụ n'obi unu gbasara onye ahụ tachịrị
obi na nkwụgide sitere n'aka ndị mmehie, ka ike
ghara ịgwụ unu maọbụ obi unu adaa mba.

Ụzọ Chineke si azụ ụmụ ya

4 N'ime ọgụ nke unu na-alụso mmehie, unu
eguzogideghị ruo n'ọnọdụ nke iwufu ọbara unu.
5 Unu echefuola okwu nkasiobi ahụ, nke e jiri
gbaa unu ume dịka ụmụ,
"Nwa m ewela ịdọ aka na ntị nke Onyenwe anyị
dịka ihe dị mfe, mgbe ọ na-ata gị ahụhụ
maọbụ daa mba mgbe ọ na-abara gị mba.
6 N'ihi na onye Onyenwe anyị hụrụ n'anya ka ọ
na-abara mba.
Ọ bụkwa onye ọ nabatara dị ka nwa ya, ka
ọ na-apịa ụtarị."*
7 Tachie obi, mụta ihe site n'ahụhụ. N'ihi na
Chineke na-emeso unu mmeso dị ka nna ọbụla
hụrụ ụmụ ya n'anya si emeso ha mmeso. Nwata
ọbụla adịghị nke nna ya na-adịghị abara mba.

---

* **12:6** Ilu 3:11,12

8 Ya mere ọ bụrụ na a dịghị abara unu mba
dịka esi bara ndị ọzọ, unu abụghị ụmụ kama
unu bụ ndị amụtara n’ịkwa iko.
9 Dịka ịma atụ, ndị bụ nna anyị site n’anụ ahụ
na-apịa anyị ụtarị mgbe ọbụla anyị nupuru isi.
Ma nke a adịghị egbochi anyị ịsọpụrụ ha. O
kwesikwaghị ka anyị rubere Nna nke mmụọ isi
karịa ma dịkwa ndụ? Anyị mee nke a, anyị ga-
adị ndụ.
10 Ha na-azụ anyị nwa oge nta dị ka ha si
tụpụta n’uche ha. Ma ọ na-azụ anyị n’ihi
ọdịmma anyị. Ọ na-achọ ka anyị keta oke n’ịdị
nsọ ya.
11 Mgbe ọbụla a na-ezi anyị ihe site n’inye anyị
ahụhụ, ọ na-abụrụ anyị ihe mwute n’oge ahụ, ọ
bụghịkwa ihe ọṅụ. Ma e mesịa, ọ na-eweta udo
na ndụ ezi omume nye ndụ ahụ azụrụ n’ime ya.
12 Ya mere, setịpụ aka gị ahụ ike gwụrụ.
Guzosie ike n’ụkwụ gị ahụ na-ama jijiji.
13 Debenụ ụkwụ unu n’ụzọ ziri ezi,† ka ụkwụ
na-adịghị ike ghara ịda ngwụrọ, kama ka o nwe
ọgwụgwọ.

Ndụmọdụ na ịdọ aka na ntị

14 Gbalịsie ike mee ka gị na mmadụ niile biri
n’udo ya na ndụ dị nsọ, e wepụ ya, o nweghị
onye pụrụ ịhụ Onyenwe anyị.
15 Hụkwanụ na o nweghị onye ga-ahapụ in-
weta amara Chineke, na o nwekwaghị onye ga-
epupụta dịka mgbọrọgwụ ilu weta nsogbu a ga-
esi n’ime ya merụọ ọtụtụ mmadụ.
16 Hụnụ na o nweghị onye na-ebi ndụ ruru
unyi maọbụ onye nke na-enweghị nsọpụrụ dịka

† **12:13** Ilu 4:26

Ịsọ, onye nke rere ọnọdụ ọmụmụ ya n’ihi otu efere nri.
17 Dịka unu maara, o mechara chọọ ka o keta
ngọzị ahụ, ma a jụrụ ya n’ihi na o nweghị ohere
nchegharị. Ọ bụ ezie na o jiri anya mmiri chọsie
ya ike.

Ugwu nke Ụjọ na Ugwu nke Ọnụ

18 Unu abịarughị n’ugwu nke a pụrụ ịmetụ
aka, nke na-ere ọkụ, na ọchịchịrị na itiri na oke
ifufe,
19 na ụda opi ike, maọbụ olu na-ekwu okwu,
nke ndị nụrụ ya rịọrọ ka ọ kwụsị ịgwa ha.
20 N’ihi na ha enweghị ike ịnagide ihe e nyere
n’iwu, “A sịkwarị na anụmanụ ọbụla emetụ
ugwu ahụ ahụ, a ga-eji nkume tugbuo ya.”‡
21 N’ezie, ihe ahụ anya hụrụ dị oke egwu na
Mosis sịrị, “Ana m ama jijiji n’ihi ụjọ.”§
22 Ma unu abịaruola n’ugwu Zayọn, bụ obodo
Chineke dị ndụ, Jerusalem nke eluigwe ahụ. Unu
abịakwutela puku kwụrụ puku ndị mmụọ ozi a
na-apụghị ịgụta ọnụ zukọrọ n’ọṅụ.
23 Unu abịala n’ụlọ nzukọ nke onye ahụ ebu
ụzọ mụpụta bụ ndị e dere aha ha n’eluigwe. Unu
abịakwutela Chineke, onye ga-ekpe mmadụ niile
ikpe, unu abịakwutela mmụọ ndị ezi omume e
mere ka ha bụrụ ndị zuruoke.
24 Unu abịakwutela Jisọs onye ogbugbo nke
ọgbụgba ndụ ọhụrụ, bịakwutekwa ọbara e
fesara nke na-ekwu okwu dị mma karịa nke
ọbara Ebel kwuru.

‡ **12:20** Ọpụ 19:12,13 § **12:21** Dit 9:19

25 Gbalịsienụ ike ihu na unu ajụghị onye
ahụ na-ekwu okwu. N'ihi na ọ bụrụ na ha
agbanarịghị ya, bụ onye ahụ dọrọ ha aka na
ntị n'elu ụwa, anyị agaghị agbanarị onye ahụ si
n'eluigwe na-adọ anyị aka na ntị.
26 N'oge ahụ, olu ya mere ka ụwa ma jijiji, ma
ugbu a, ọ kwela nkwa, sị, "Otu mgbe ọzọ fọdụrụ,
ọ bụghị naanị ụwa ka m ga-eme ka ọ maa jijiji
kama aga m emekwa ka eluigwe maa jijiji."*
27 Okwu a bụ, "Otu mgbe ọzọ fọdụrụ," na-egosi
mwepụ nke ihe na-ama jijiji dịka ihe e kere eke,
iji hụ na nke na-anaghị ama jijiji ga-adị.
28 Ya mere, ebe anyị na-anata alaeze nke na-
apụghị ịgbanwe, ka anyị jiri obi ekele, egwu na
nsọpụrụ fee Chineke ofufe n'ụzọ ọ ga-anabata.
29 N'ihi na Chineke anyị bụ ọkụ na-erepịa
erepịa.†

13

Ihe ga-atọ Chineke ụtọ

1 Ka ịhụnanya unu nwere n'etiti unu na-
adịgide.
2 Unu echefula ịnabata ndị ọbịa, n'ihi na
ụfọdụ ndị mere nke a lekọtara ndị mmụọ ozi ma
ha amataghị.
3 Chetanụ ndị nọ n'ụlọ mkpọrọ dị ka a ga-asị
na unu so ha nọdụ n'ụlọ mkpọrọ. Chetakwanụ
ndị a na-ata ahụhụ, dịka a ga-asị na unu onwe
unu so ha na-ahụ ahụhụ n'ahụ unu.
4 Ka ọlụlụ dị na nwunye bụrụ ihe onye ọbụla
na-akwanyere ugwu, ka ihe ndina unu bụrụkwa

* **12:26** Heg 2:6 † **12:29** Dit 4:24

nke a na-emerụghị emerụ. N'ihi na Chineke ga-ekpe ndị na-akwa iko na ndị ụrụ ikpe.
5 Debenụ ndụ unu pụọ n'ịhụnanya nke ego, ka
afọ ju unu n'ihe unu nwere, n'ihi na o kwuola,

"Agaghị m ahapụ gị.
O nwekwaghị mgbe m ga-eji gbakụta gị azụ."*
6 Ya mere anyị pụrụ iji obi ike na-atụghị egwu kwuo,

"Onyenwe anyị bụ onye na-enyere m aka.
Agaghị m atụ egwu.
Gịnị ka mmadụ pụrụ ime m?"†

7 Chetanụ ndịisi unu, ndị gwara unu okwu
Chineke. Tuleenụ otu ndụ siri dị, na-eṅomikwanụ okwukwe ha.
8 Otu Jisọs Kraịst dị ụnyaahụ, ka ọ dị taa, otu
a ka ọ ga-adịgidekwa ruo mgbe ebighị ebi.

9 Unu ekwela ka e jiri ozizi ọhụrụ nke dịkwa
iche duhie unu. N'ihi na ọ bụ ihe dị mma ka e were amara mee ka obi sie ike, ọ bụghị site n'idebe iwu banyere nri nke na-enweghị uru ọ bara ndị na-edebe ya.
10 Anyị nwere ebe ịchụ aja, ebe ndị niile na-eje
ozi ha n'ụlọ ikwu a enweghị ike iri aja a chụrụ n'elu ya.

11 Onyeisi nchụaja na-ewebata ọbara ụmụ
anụ ndị ahụ n'Ebe Kachasị Nsọ dịka aja maka mmehie, ma a na-erepịa anụ ahụ ha ọkụ na mpụga ụlọ ikwu.

---

* **13:5** Dit 31:6 † **13:6** Abụ 118:6,7

12 N'otu aka ahụ, Jisọs n'onwe ya tara ahụhụ
na mpụga ọnụ ụzọ ama obodo ka o jiri ọbara ya
mee ka ndị nke ya dị nsọ.
13 Ya mere, ka anyị gakwuru ya n'azụ ụlọ ikwu
soro ya die mkparị o diri.
14 N'ihi na ụwa abụghị ụlọ anyị, ma anyị na-
ele anya obodo nke gaje ịbịa.
15 Site na ya, ka anyị na-achụrụ Chineke aja
otuto mgbe niile, nke bụ mkpụrụ egbugbere ọnụ
nke na-ekwupụta aha ya.
16 Unu echefula ime ihe ọma, meekwanụ ka
ndị ọzọ soro unu kekọọ ihe unu nwere. Nke a bụ
ụdị aja na-atọ Chineke ụtọ.
17 Ka unu na-ekwenyere ndị ndu unu, dok-
waanụ onwe unu n'okpuru ha. N'ihi na ọrụ ha
bụ ịhụ maka mkpụrụobi unu dịka ndị ga-aza
azịza. Meenụ nke a ka ha were ọṅụ na-eje ozi
ha, ma ọ bụghị site n'obi mwute n'ihi na nke a
agaghị abara unu uru.
18 Na-ekperenụ anyị ekpere, n'ihi na o doro
anyị anya na anyị nwere akọnuche dị ọcha na-
achọkwa ibi ndụ nwere ugwu n'ụzọ niile.
19 Ana m arịọsị unu ya ike, ka unu mee nke a,
ka m nwee ike ịlọghachikwute unu ọsịịsọ.

Ekele na ekpere ikpeazụ

20 Ugbu a ka Chineke nke udo, onye ahụ
sitere n'ọbara ọgbụgba ndụ ebighị ebi ahụ
kpọghachite Onyenwe anyị Jisọs, Onye ọzụzụ
atụrụ ukwuu ahụ, site n'ọnwụ,
21 mee ka unu zuo oke n'ezi ihe ọma niile
ọbụla, nke ga-enyere unu aka ime ihe ọ na-achọ.
Ka ọ rụpụta n'etiti anyị ihe ndị ahụ niile na-atọ

ya ụtọ site na Jisọs Kraịst, onye otuto niile dịrị
ruo mgbe niile ebighị ebi. Amen.

22 Ụmụnna m, arịọọ m unu, ka unu were
ntachiobi nụrụ okwu agbamume m gwara unu
n’ime akwụkwọ a na-etoghị ogologo.

23 Ana m eme ka unu mata na nwanna anyị
Timoti esitela n’ụlọ mkpọrọ pụta. Mụ na ya ga-
esoro bịa leta unu ma ọ bụrụ na ọ bịa n’ebe a na
mgbe na-adịghị anya.

24 Keleerenụ m ndịisi unu niile na ndị nsọ niile.
Ndị si Itali na-ezitere unu ekele ha.

25 Ka amara dịnyere unu niile.

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n’Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria: Biblica® Baịbụlụ Nsọ n’Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n’Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

Ndị Biblica, Inc. degharịrị ya n’afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

“Biblica” bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere dịka iwu si kwado n’ụlọ ọrụ dị n’obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azụm ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere ikike idenye ya.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78